בקעת הזהב — נסיון העושר

דף עבודה בעקבות רבי שמעון בר יוחאי (רשב״י)

שם: _____ כיתה: _____

המעשה — הסיפור המלא

פְּתִיחָה: קוֹלוֹת שֶׁל תּוֹרָה וּבֶטֶן מְקַרְקֶרֶת

יְלָדִים, אֲנַחְנוּ עוֹלִים עַכְשָׁו הָרְכֶּבֶת נְשִׁימוֹת, לְמַעְלָה אֶל הָרֵי הַגָּלִיל, אֶל הָעִיר מֵירוֹן שֶׁל לִפְנֵי כִּמְעַט אַלְפַּיִם שָׁנָה. הָאֲוִיר שָׁם צָלוּל וְקַר, אֲבָל אִם תִּתְקָרְבוּ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ שֶׁל הַתַּנָּא הָאֱלֹקִי – רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי – תַּרְגִּישׁוּ חֹם גָּדוֹל שֶׁל קְדֻשָּׁה.

בְּתוֹךְ בֵּית הַמִּדְרָשׁ יָשְׁבוּ הַתַּלְמִידִים. קוֹל שִׁירַת הַתּוֹרָה הִתְנַגֵּן שָׁם יוֹמָם וָלַיְלָה. הָיָה שָׁם רֵיחַ נָעִים שֶׁל קְלָפִים עַתִּיקִים וְסִפְרֵי תּוֹרָה. אֲבָל... הָיָה שָׁם עוֹד מַשֶּׁהוּ.

הַתַּלְמִידִים שֶׁל רַבִּי שִׁמְעוֹן הָיוּ עֲנִיִּים מְאֹד. הַבְּגָדִים שֶׁלָּהֶם הָיוּ פְּשׁוּטִים וַעֲשׂוּיִים מִפִּשְׁתָּן גַּס, הַנַּעֲלַיִם שֶׁלָּהֶם הָיוּ קְרוּעוֹת, וּפַעַם אַחַר פַּעַם, בְּאֶמְצַע לִמּוּד סֻגְיָה קָשָׁה, הָיָה אֶפְשָׁר לִשְׁמֹעַ ״קְרָרְרְ...״ – קוֹל שֶׁל בֶּטֶן מְקַרְקֶרֶת מֵרָעָב. לַמְרוֹת הַכֹּל, הֵם אָהֲבוּ אֶת הַתּוֹרָה וְלֹא עָזְבוּ אוֹתָהּ אֲפִלּוּ לְדַקָּה.

הָאוֹרֵחַ הֶעָשִׁיר הַמְּסַנְוֵר

יוֹם אֶחָד, הַשֶּׁקֶט בָּרְחוֹב הֻפְרַע בְּקוֹל נְקִישׁוֹת פָּרְסוֹת סוּסִים כְּבֵדוֹת: טְרַק, טַק, טְרַק.

לְחָצֵר בֵּית הַמִּדְרָשׁ נִכְנַס סוּס אַבִּיר, לָבָן וְיָפֶה. עָלָיו רָכַב בָּחוּר צָעִיר הַלָּבוּשׁ בִּבְגָדִים מַבְרִיקִים מִמֶּשִׁי, מְעוֹרְרִים הִשְׁתָּאוּת, וְרֵיחַ שֶׁל בָּשְׂמֵי מְלָכִים יָקָר נָדַף מִמֶּנּוּ לְמֶרְחוֹק. בְּיָדָיו הוּא הֶחְזִיק שַׁקִּים מְלֵאִים וּכְבֵדִים עַד שֶׁהָיוּ מְצַלְצְלִים בְּקוֹל נְקִישַׁת מַטְבְּעוֹת.

הַתַּלְמִידִים הִבִּיטוּ בַּחַלּוֹן וְהִשְׁתָּאוּ: הֲרֵי זֶה מְנַחֵם! חֲבֵרָם לַסַּפְסָל שֶׁלָּמַד אִתָּם מַמָּשׁ לֹא מִזְּמַן! מְנַחֵם יָצָא לְחוּץ לָאָרֶץ לַעֲסֹק בְּמִסְחָר, וְהִנֵּה הוּא חוֹזֵר עָשִׁיר גָּדוֹל, עִם עֲבָדִים וּמָמוֹן רַב.

״שָׁלוֹם לָכֶם חֲבֵרַי!״ חִיֵּךְ מְנַחֵם וְנִפְנֵף בְּיָדוֹ הֶעָטוּיָה בְּטַבַּעַת זָהָב מְנַצְנֶצֶת, ״אֵיךְ חַייֵכֶם? אֲנִי בָּרוּךְ ה׳ עָשִׂיתִי עֲסָקִים עֲצוּמִים לְמֵעֵבֶר לַיָּם. אֲנִי עַכְשָׁו אִישׁ חָשׁוּב!״.

הַקִּנְאָה וְהַנִּפָּיוֹן

בְּאוֹתוֹ רֶגַע, הִיֵּצֶר הָרַע הֵחֵל לְלַחְשֵׁשׁ בְּאָזְנֵי הַתַּלְמִידִים. יְלָדִים, גַּם לְצַדִּיקִים גְּדוֹלִים יֵשׁ נִסָּיוֹנוֹת!

הַתַּלְמִידִים הִבִּיטוּ בַּבְּגָדִים הַקְּרוּעִים שֶׁלָּהֶם, וְאָז בַּמַּשִׂי הַנּוֹצֵץ שֶׁל מְנַחֵם. הֵם הִרְגִּישׁוּ אֶת הָרָעָב בַּבֶּטֶן, וְשָׁמְעוּ אֶת צִלְצוּל הַמַּטְבְּעוֹת מֵהַסּוּס שֶׁלּוֹ. לִבָּם נֶחְמַץ. הַכְּאֵב הָיָה אֲמִתִּי.

״לָמָּה הוּא יָכוֹל לֶאֱכֹל בָּשָׂר וְדָגִים, וַאֲנַחְנוּ רָעֵבִים?״ לָחַשׁ תַּלְמִיד אֶחָד שֶׁפָּנָיו הָיוּ חִוְּרוֹת.

״אוּלַי נַעֲזֹב גַּם אֲנַחְנוּ? נִסַּע לְחוּץ לָאָרֶץ לְשָׁנָה-שְׁנָתַיִם, נַעֲשֶׂה כֶּסֶף גָּדוֹל, נְקָנֶה בָּתִּים וְסוּסִים, וְרַק אָז נַחְזֹר לִלְמֹד תּוֹרָה כְּשֶׁאֲנַחְנוּ עֲשִׁירִים רְגוּעִים?״ שָׁאַל תַּלְמִיד אַחֵר.

הַמִּלְמוּלִים גָּבְרוּ בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ. הַקּוֹלוֹת יָרְדוּ, הַסְּפָרִים נִסְגְּרוּ. שְׁלָבָה שֶׁל עֲזִיבַת הַתּוֹרָה רִחֲפָה בָּאֲוִיר הַקַּר.

עֵינָיו הַבּוֹעֲרוֹת שֶׁל רַבִּי שִׁמְעוֹן

פִּתְאוֹם, הַדֶּלֶת נִפְתְּחָה. בַּפֶּתַח עָמַד רַבָּם הַגָּדוֹל, הַתַּנָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי. עֵינָיו הָיוּ קְדוֹשׁוֹת וְעוֹטְפוֹת אֶת כֻּלָּם בְּאַהֲבָה שֶׁל רוֹעֶה נֶאֱמָן, אֲבָל הָיְתָה בָּהֶן רְאִיָּה שֶׁחָוְדֶרֶת יָשָׁר אֶל תּוֹךְ הַנְּשָׁמָה.

רוּחַ הַקֹּדֶשׁ נָצְצָה בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן, וְהוּא יָדַע מִיָּד מָה עוֹבֵר בְּלִבָּם שֶׁל תַּלְמִידָיו הַיְקָרִים. הוּא יָדַע מַדּוּעַ הֵם עֲצוּבִים.

רַבִּי שִׁמְעוֹן לֹא צָעַק, וְלֹא כָּעַס עֲלֵיהֶם. הוּא יָדַע שֶׁקָּשֶׁה לָהֶם.

הוּא רַק סִמֵּן לָהֶם בְּיָדוֹ וְאָמַר בְּקוֹל עָמֹק וְשָׁקֵט: "תַּלְמִידַי בָּנַי, קוּמוּ מִמְּקוֹמְכֶם. קְחוּ אֶת סִפְרֵיכֶם, וּבֹאוּ אַחֲרַי".

הַתַּלְמִידִים קָמוּ בְּשִׁתִּיקָה. הֵם הָלְכוּ אַחֲרָיו: צַעַד אַחַר צַעַד, שָׁעָה אַחַר שָׁעָה, הוּא הוֹבִיל אוֹתָם דֶּרֶךְ שְׁבִילֵי עָפָר וְהָרִים, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְבִקְעָה אַחַת גְּדוֹלָה (עֵמֶק רָחָב שֶׁבֵּין הֶהָרִים) בְּסָמוּךְ לְעִירוֹ.

זֶה הָיָה מָקוֹם צִיחַ וְיָבֵשׁ. שֶׁמֶשׁ יְשִׁירָה הִכְּתָה עַל חֲלוּקֵי הָאֲבָנִים שֶׁעַל הָאֲדָמָה, וְרוּחַ קַלָּה הִפְרִיחָה עַלְעֲלֵי שַׁלֶּכֶת יְבֵשִׁים שֶׁהִשְׁמִיעוּ קוֹל פִּצְפּוּץ.

הַנֵּס הַגָּדוֹל שֶׁל בִּקְעַת הַזָּהָב

רַבִּי שִׁמְעוֹן נֶעֱמַד בְּמֶרְכַּז הַבִּקְעָה. הַתַּלְמִידִים הִתְקַבְּצוּ סְבִיבוֹ, מוּפְתָּעִים, מַמְתִּינִים. הַשִּׁגְחָה הָעֶלְיוֹנָה רִחֲפָה שָׁם כְּמוֹ עָנָן כָּבוֹד.

הַצַּדִּיק הֵרִים אֶת עֵינָיו לַשָּׁמַיִם הַכְּחֻלִּים, פָּרַשׂ אֶת יָדָיו, וּפָנָה לַבִּקְעָה. קוֹלוֹ רָעַם כְּאֲרִי אֵבָל מָלֵא בְּאַהֲבַת ה׳:

"בִּקְעָה, בִּקְעָה! הִמָּלְאִי דִּינְרֵי זָהָב! הַמָּלְאִי דִּינְרֵי זָהָב לְמַעַן תַּלְמִידַי הָאֲהוּבִים!"

וְאָז – הַבִּלְתִּי יֵאָמֵן קָרָה.

פִּתְאוֹם, אוֹר זָהָב מְסַנְוֵר הִתְפָּרֵץ מִן הָאֲדָמָה! אֲבָנִים וְרִגְבֵי עָפָר שִׁנּוּ אֶת צוּרָתָם בְּשָׁנִיָּה אַחַת. קוֹל פִּצְפּוּץ עָדִין שֶׁל מַתֶּכֶת הִשְׁמִיעַ צִלִּיל עֲרֵב שֶׁל כֶּסֶף נוֹפֵל. צִלְנְג, צִלְנְג, צִלְנְג!

בְּתוֹךְ רְגָעִים בּוֹדְדִים, הַבִּקְעָה הַיְבֵשָׁה הָפְכָה לְעֵמֶק מְלֵא דִּינְרֵי זָהָב בּוֹהֲקִים, נְקִיִּים מִכָּל פְּסֹלֶת, שֶׁעָלוּ וְנֶעֶרְמוּ לַהֲרָרִים מַבְרִיקִים! אוֹרוֹת הַזָּהָב נִצְנְצוּ מוּל קַרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ, עַד שֶׁהַתַּלְמִידִים נֶאֶלְצוּ לְהַסְתִּיר אֶת עֵינֵיהֶם מֵרֹב בְּרָק הָעֹשֶׁר. זֶה הָיָה מַזְגָּן עָצוּם, עֹשֶׁר שֶׁאֵפִלּוּ קֵיסָר רוֹמִי לֹא חָלַם עָלָיו מֵעוֹלָם!

הַתַּלְמִידִים נֶעְתְּקוּ מִמְּקוֹמָם. לְבָם פָּעַם בְּחָזְקָה. הֵם הִבִּיטוּ בָּעוֹצְמָה הָעֲצוּמָה שֶׁל רַבָּם שֶׁשּׁוֹלֵט בַּטֶּבַע בִּזְכוּת תּוֹרָתוֹ. אִם כָּל כָּךְ הַרְבֵּה זָהָב כָּאן, לָמָּה שֶׁלֹּא יִקְחוּ?

הַהַבְטָחָה לָעוֹלָם הַבָּא

רַבִּי שִׁמְעוֹן סוֹבֵב אֶת רֹאשׁוֹ וְהִבִּיט בָּהֶם. קוֹלוֹ כָּעֵת הָיָה רַךְ וְעָמֹק, קוֹל שֶׁאוֹמֵר סוֹד עֶלְיוֹן:

"בָּנַי, רְאִיתֶם אֶת הַזָּהָב הַזֶּה? הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יָכוֹל לָתֵת לָנוּ אֶת כָּל הָעֹשֶׁר שֶׁבָּעוֹלָם בְּרֶגַע קָט עַל שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה... וְאִם רְצוֹנְכֶם בְּזָהָב – הִנֵּה הוּא לְפָנֵיכֶם! שְׁלְחוּ יְדֵיכֶם וְקַחוּ לָכֶם, מַלְאוּ אֶת שַׁקֵּיכֶם, תִּקְנוּ לָכֶם בָּתִּים וְסוּסִים כְּמוֹ שֶׁל מְנַחֵם...

אֲבָל! – " רַבִּי שִׁמְעוֹן עָצַר, הֵרִים אֶצְבַּע אַחַת לַשָּׁמַיִם וְהִנְמִיךְ אֶת קוֹלוֹ – " דְּעוּ לָכֶם: כָּל מִי שֶׁנּוֹטֵל עַכְשָׁו אֶת הַזָּהָב הַזֶּה בָּעוֹלָם הַזֶּה, נוֹטֵל אֶת חֶלְקוֹ מֵהָעוֹלָם הַבָּא! בָּעוֹלָם הַזֶּה תִּהְיוּ עֲשִׁירִים מְשָׁרְתִים שֶׁל זָהָב, אֲבָל בַּשָּׁמַיִם יֶחְסַר לָכֶם מִכֶּתֶר הַתּוֹרָה".

יְלָדִים, שְׁתִּיקָה עֲמֻקָּה יָרְדָה עַל הַבִּקְעָה. עַכְשָׁו, כְּשֶׁהַזָּהָב הָיָה מַמָּשׁ מוּל עֵינֵיהֶם, מַבְרִיק וּמוּכָן לִלְקִיחָה – הַתַּלְמִידִים הֵבִינוּ שֶׁהוּא שָׁוֶה כְּקִלּוּף שׁוּם לְעֻמַּת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

אִישׁ מֵהֶם לֹא זָז. אִישׁ לֹא פָּשַׁט אֶת יָדוֹ. הֵם הִבִּיטוּ זֶה בָּזֶה, אָז בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן, וְעֵינֵיהֶם דָּמְעוּ מִשִּׂמְחָה. פִּתְאוֹם, הַבְּגָדִים הַבְּלוּיִים שֶׁלָּהֶם נִרְאוּ לָהֶם כִּבְגְדֵי מַלְכוּת, וְהַבֶּטֶן הָרֵעֵבָה שֶׁלָּהֶם הִרְגִּישָׁה שְׂבֵעָה מִנֹּעַם צִחְצוּחַ הַקְּדֻשָּׁה.

הֵם עָשׂוּ אַחֲוֹרָה פְּנֶה, נָטְשׁוּ אֶת הֲרָרֵי הַזָּהָב מֵאֲחוֹרֵיהֶם, וְרָצוּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּבְשִׁירָה חֲזָרָה לְבֵית הַמִּדְרָשׁ! הֵם הֵבִינוּ – הָעֹשֶׁר הָאֲמִתִּי הוּא מָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ בַּשֵּׂכֶל וּבַלֵּב מִלִּמּוּד הַתּוֹרָה, וְאַף אֶחָד לֹא יִקַּח לָהֶם אֶת הָעוֹלָם הַבָּא בִּשְׁבִיל חֲתִיכַת מַתֶּכֶת מְנַצְנֶצֶת!

מקורות: שמות רבה , פרשה נ״ב, אות ג׳. ילקוט שמעוני , ספר משלי, רמז תתקסה. ספר האגדה , תלמידי חכמים, סימן רכג. ״כה עשו חכמינו״ (יוכבד סגל), חלק ב׳, עמ׳ 95.

1. שאלות ידע מתוך הַסִּיפּוּר

סיפור 45 • רבי שמעון בר יוחאי (רשב״י) • בקעת הזהב — נסיון העושר

א. בתחילת הסיפור נאמר: ״יְלָדִים, אֲנַחְנוּ עוֹלִים עַכְשָׁו הַרְבֵּה נְשִׁימוֹת, לְמַעְלָה לְמַעְלָה אֶל הָרֵי הַגָּלִיל, אֶל הָעִיר מֵירוֹן שֶׁל לִפְנֵי כְּמְעַט אַלְפַּיִם...״ — מה קרה מיד לאחר מכן?

ב. מדוע התרחש הדבר המתואר במשפט: ״עָלָיו רָכַב בָּחוּר צָעִיר הַלָּבוּשׁ בִּבְגָדִים מַבְרִיקִים מִמֶּשִׁי, מְעוֹרְרִים הִשְׁתָּאוּת, וְרֵיחַ שֶׁל בָּשְׂמֵי מְלָכִים יָקָר נָדַף מִמֶּנּוּ...״?

ג. כיצד הגיב רבי שמעון בר יוחאי (רשב״י) למצב המתואר: ״בַּפֶּתַח עָמַד רַבָּם הַגָּדוֹל, הַתַּנָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי.״?

ד. מה השתנה בין ״הַצַּדִּיק הֵרִים אֶת עֵינָיו לַשָּׁמַיִם הַכְּחֻלִּים, פָּרַשׂ אֶת יָדָיו, וּפָנָה לַבְּקָעָה.״ לבין ״הֵם הִבִּיטוּ בָּעוֹצְמָה הָעֲצוּמָה שֶׁל רַבָּם שֶׁשּׁוֹלֵט בַּטֶּבַע בִּזְכוּת תּוֹרָתוֹ.״?

ה. כיצד הגיע הסיפור אל האירוע: ״הֵם הִבִּיטוּ זֶה בָּזֶה, אָז בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן, וְעֵינֵיהֶם דָּמְעוּ מִשִּׂמְחָה.״?

2. השלימו פרטים מדויקים מן הסיפור

א. יְלָדִים, אֲנַחְנוּ עוֹלִים עַכְשָׁו הַרְבֵּה נְשִׁימוֹת, לְמַעְלָה לְמַעְלָה אֶל הָרֵי הַגָּלִיל, אֶל הָעִיר מֵירוֹן שֶׁל לִפְנֵי כִּמְעַט אַלְפַּיִם _____.

ב. לַמְרוֹת הַכֹּל, הֵם אָהֲבוּ אֶת הַתּוֹרָה וְלֹא עָזְבוּ אוֹתָהּ אֲפִלּוּ _____.

ג. עָלָיו רָכַב בָּחוּר צָעִיר הַלָּבוּשׁ בִּבְגָדִים מַבְרִיקִים מִמֶּשִׁי, מְעוֹרְרִים הִשְׁתָּאוּת, וְרֵיחַ שֶׁל בָּשְׂמֵי מְלָכִים יָקָר נָדַף מִמֶּנּוּ _____.

ד. בְּאוֹתוֹ רֶגַע, הַיֵּצֶר הָרַע הֵחֵל לְלַחְשֵׁשׁ בְּאָזְנֵי _____.

ה. בַּפֶּתַח עָמַד רַבָּם הַגָּדוֹל, הַתַּנָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר _____.

נכון או לא נכון — על פי פרטי הסיפור

משפט מן המעשה או שינוי שלו	נכון	לא נכון	תקנו או הביאו הוכחה
לַמְרוֹת הַכֹּל, הֵם אָהֲבוּ אֶת הַתּוֹרָה וְלֹא עָזְבוּ אוֹתָהּ אֲפִלּוּ לְדַקָּה.	☐	☐	
בסיפור לא התרחש הדבר הבא: בְּאוֹתוֹ רֶגַע, הַיֵּצֶר הָרַע הֵחֵל לְלַחְשֵׁשׁ בְּאָזְנֵי הַתַּלְמִידִים.	☐	☐	
הוּא רַק סִמֵּן לָהֶם בְּיָדוֹ וְאָמַר בְּקוֹל עָמֹק וְשָׁקֵט: ״תַּלְמִידַי בָּנַי, קוּמוּ מִמְּקוֹמְכֶם.	☐	☐	
בסיפור לא התרחש הדבר הבא: בְּתוֹךְ רְגָעִים בּוֹדְדִים, הַבְּקָעָה הַיְּבֵשָׁה הָפְכָה לְעֵמֶק מָלֵא דִּינְרֵי זָהָב בּוֹהֲקִים, נְקִיִּים מִכָּל פְּסֹלֶת, שֶׁעָלוּ וְנֶעֶרְמוּ לַהֲרָרִים…	☐	☐	
– ״ רַבִּי שִׁמְעוֹן עָצַר, הֵרִים אֶצְבַּע אֶחַת לַשָּׁמַיִם וְהִנְמִיךְ אֶת קוֹלוֹ – ״ דְּעוּ לָכֶם: כָּל מִי שֶׁנּוֹטֵל עַכְשָׁו אֶת הַזָּהָב הַזֶּה בָּעוֹלָם הַזֶּה, נוֹטֵל אֶת חֶלְקוֹ…	☐	☐	

3. מה היה ראשון?

סיפור 45 • רבי שמעון בר יוחאי (רשב״י) • בקעת הזהב — נסיון העושר

כתבו ליד כל אירוע מספר מ־1 עד 5 לפי סדר התרחשותו בסיפור.

□ שֶׁמֶשׁ יְשִׁירָה הִכְּתָה עַל חֲלוּקֵי הָאֲבָנִים שֶׁעַל הָאֲדָמָה, וְרוּחַ קַלָּה הִפְרִיחָה עַלְעֲלֵי שַׁלֶּכֶת יְבֵשִׁים שֶׁהִשְׁמִיעוּ קוֹל…

□ יְלָדִים, אֲנַחְנוּ עוֹלִים עַכְשָׁו הַרְבֵּה נְשִׁימוֹת, לְמַעְלָה לְמַעְלָה אֶל הָרֵי הַגָּלִיל, אֶל הָעִיר מֵירוֹן שֶׁל לִפְנֵי כִּמְעַט אַלְפַּיִם…

□ הֵם הֵבִינוּ – הָעֹשֶׁר הָאֲמִתִּי הוּא מָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ בַּשֵּׂכֶל וּבַלֵּב מִלִּמּוּד הַתּוֹרָה, וְאַף אֶחָד לֹא יִקַּח לָהֶם אֶת הָעוֹלָם הַבָּא…

□ אֲנִי בָּרוּךְ ה׳ עָשִׂיתִי עֲסָקִים עֲצוּמִים לְמֵעֵבֶר לַיָּם.

□ קוֹלוֹ כָּעֵת הָיָה רַךְ וְעָמֹק, קוֹל שֶׁאוֹמֵר סוֹד עֶלְיוֹן:

לפני ואחרי

מה קרה לפני: ״שֶׁמֶשׁ יְשִׁירָה הִכְּתָה עַל חֲלוּקֵי הָאֲבָנִים שֶׁעַל הָאֲדָמָה, וְרוּחַ קַלָּה הִפְרִיחָה עַלְעֲלֵי שַׁלֶּכֶת יְבֵשִׁים שֶׁהִשְׁמִיעוּ קוֹל…״?

מה קרה אחרי: ״קוֹלוֹ כָּעֵת הָיָה רַךְ וְעָמֹק, קוֹל שֶׁאוֹמֵר סוֹד עֶלְיוֹן:״?

סיבה ותוצאה מתוך המעשה

האירוע הנתון	מה גרם לו?	מה הייתה תוצאתו?
בְּאוֹתוֹ רֶגַע, הֵיצֵר הָרַע הֵחֵל לְלַחְשֵׁשׁ בְּאָזְנֵי הַתַּלְמִידִים.		
בְּתוֹךְ רְגָעִים בּוֹדְדִים, הַבִּקְעָה הַיְבֵשָׁה הָפְכָה לְעֵמֶק מָלֵא דִּינְרֵי זָהָב בּוֹהֲקִים, נְקִיִּים מִכָּל פְּסֹלֶת, שֶׁעָלוּ וְנֶעֶרְמוּ…		

4. הבנה והעמקה

המסר העולה מן הסיפור: המידה הטובה והדרך לעבודת השם העולות מן המעשה

א. מה מלמד המעשה ״בקעת הזהב — נסיון העושר״ על רבי שמעון בר יוחאי (רשב״י)? הביאו שתי ראיות מדויקות מן הסיפור.

ב. הסבירו במילים שלכם את המשפט: ״הוּא רַק סִמֵּן לָהֶם בְּיָדוֹ וְאָמַר בְּקוֹל עָמֹק וְשָׁקֵט: ״תַּלְמִידַי בָּנַי, קוּמוּ מִמְּקוֹמְכֶם.״.

ג. אילו רבי שמעון בר יוחאי (רשב״י) לא היה פועל כפי שמתואר ב״הֵם הִבִּיטוּ בָּעוֹצְמָה הָעֲצוּמָה שֶׁל רַבָּם שֶׁשּׁוֹלֵט בַּטֶּבַע בִּזְכוּת תּוֹרָתוֹ.״ — כיצד היה הסיפור עשוי להסתיים?

ד. כיצד האירוע ״הֵם הִבִּיטוּ זֶה בָּזֶה, אָז בְּרִבְּי שִׁמְעוֹן, וְעֵינֵיהֶם דָּמְעוּ מִשִּׂמְחָה.״ מחזק את המסר של הסיפור?

5. קומיקס — אירועים ממשיים מן הסיפור

סיפור 45 • רבי שמעון בר יוחאי (רשב״י) • בקעת הזהב — נסיון העושר

ציירו כל אירוע והוסיפו מתחתיו משפט מתאים.

1. יְלָדִים, אֲנַחְנוּ עוֹלִים עַכְשָׁו הַרְבֵּה נְשִׁימוֹת, לְמַעְלָה...

2. בְּיָדָיו הוּא הֶחְזִיק שַׁקִּים מְלֵאִים וּכְבֵדִים עַד שֶׁהָיוּ...

3. עֵינָיו הָיוּ קְדוֹשׁוֹת וְעוֹטְפוֹת אֶת כֻּלָּם בְּאַהֲבָה שֶׁל רוֹעֶה...

4. קוֹל פִּצְפּוּץ עָדִין שֶׁל מַהֲכֶת הִשְׁמִיעַ צְלִיל עֶרֶב שֶׁל...

סיפור 45 • רבי שמעון בר יוחאי (רשב״י) • בקעת הזהב — נסיון העושר

5. שִׁלְחוּ יְדֵיכֶם וְקַחוּ לָכֶם, מַלְאוּ אֶת שַׂקֵּיכֶם, תִּקְנוּ לָכֶם...

6. הֵם הֵבִינוּ – הָעֹשֶׁר הָאֲמִתִּי הוּא מָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ בַּשֶּׂכֶל...

6. כתיבה ויצירה בעקבות הסיפור

☐ **יומן:** כתבו מנקודת מבטו של מי שראה את האירוע ״בַּפֶּתַח עָמַד רַבָּם הַגָּדוֹל, הַתַּנָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי.״.

☐ **מכתב:** כתבו לרבי שמעון בר יוחאי (רשב״י) בעקבות ״בְּתוֹךְ רְגָעִים בּוֹדְדִים, הַבְּקָעָה הַיְּבֵשָׁה הָפְכָה לְעֵמֶק מְלֵא דְּיֵרֵי זָהָב בּוֹהֲקִים, נְקִיִּים מִכָּל פְּסֹלֶת,...״.

☐ **דו־שיח:** חברו שיחה שהייתה יכולה להתרחש רגע לפני ״– ״ רַבִּי שִׁמְעוֹן עָצַר, הֵרִים אֶצְבַּע אֶחָת לַשָּׁמַיִם וְהִנְמִיךְ אֶת קוֹלוֹ – ״ דְּעוּ לָכֶם : כָּל מִי שֶׁנּוֹטֵל...״.

☐ **דיווח:** כתבו ידיעה קצרה שכותרתה ״בקעת הזהב — נסיון העושר״.

המחזה

רגע מן הסיפור	הדמויות	מה יאמרו או יעשו?
בְּאוֹתוֹ רֶגַע, הֵיֵצֶר הָרַע הֵחֵל לְלַחְשֵׁשׁ בְּאָזְנֵי הַתַּלְמִידִים.		
הֵם הִבִּיטוּ בָּעוֹצְמָה הָעֲצוּמָה שֶׁל רַבָּם שֶׁשּׁוֹלֵט בַּטֶּבַע בִּזְכוּת תּוֹרָתוֹ.		

7. חיבור לחיים מתוך המעשה

א. מה אפשר ללמוד מן הדרך שבה רבי שמעון בר יוחאי (רשב״י) פעל באירוע ״הַצַּדִּיק הֵרִים אֶת עֵינָיו וַיַּשְׂמַיִם הַכְּחֻלִּים, פָּרַשׂ אֶת יָדָיו, וּפָנָה לַבִּקְעָה.״?

ב. תארו מצב מחיי הכיתה שבו אפשר ליישם את המסר של ״בקעת הזהב — נסיון העושר״.

ג. איזו פעולה מעשית תעשו השבוע בעקבות הסיפור?

מרבי שמעון בר יוחאי (רשב״י) ומן המעשה ״בקעת הזהב — נסיון העושר״ למדתי

ש_____.

מחוון למורה — 100 נקודות

ידיעת פרטי הסיפור	סדר וסיבה־תוצאה	ראיות מן הטקסט	הבנת המסר	יצירתיות ויישום
25	20	20	20	15